

चार ग्रह एका रेषेत आल्याचा दुर्मीळ खगोलीय योग

व्हेक्टर अकॅडमीतर्फे आकाश दर्शनाचा उपक्रम संपन्न

विद्यार्थ्यांनी घेतला नाईट आउटचा आनंद

दुर्बीणीने ग्रह ताऱ्यांचे निरीक्षण

अकोला : खगोलशास्त्राचा विकास आकाश निरीक्षणातून झाला आहे. तारकापुजांची ओळख व त्यावर आधारित कालगणना आकाश निरीक्षणातूनच साध्य झाली आहे; तसेच आजच्या आधुनिक खगोलशास्त्र व अंतराळ विज्ञानाचा पाया आकाश निरीक्षण आहे. विद्यार्थ्यांमध्ये आकाश निरीक्षण विषयी गोडी निर्माण व्हावी या उद्देशाने व्हेक्टर अकॅडमी द्वारे 'लेट्स वॉच स्काय टुगेदर' हा अभिनव उपक्रम राबविण्यात आला. दि. २८ एप्रिलच्या रात्री तथा २९ एप्रिलच्या भल्या पहाटे विद्यार्थ्यांनी आकाश निरीक्षणाच्या कार्यक्रमात उत्स्फूर्त सहभाग घेतला आणि सूर्यमालेतील चार ग्रहांचा दुर्मीळ एका रेषेत येण्याचा योग अनुभवला.

ज्येष्ठ खगोल तज्ज्ञ व विश्वभारतीचे संस्थापक प्रा. प्रभाकर दोड आणि बोचे सर तथा व्हेक्टर अकॅडमीचे अकॅडमिक डायरेक्टर प्रा. सुहास उदापूरकर या कार्यक्रमाला प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून लाभले होते. यावेळी व्हेक्टर अकॅडमीच्या संचालिका व्ही. अनुराधा, समन्वयक प्रा. प्रशांत होळकर प्रामुख्याने उपस्थित होते. सूर्यमालेतील ग्रह सर्वांसाठीच कुतूहलाचा विषय राहिले आहे. आपल्याला दिसणारे आकाश जरी अनंतव्यापी अवकाशाचा एक छोटासा भाग असला तरी त्यामाध्यमातून आपणास आकाशातील विविध ग्रह तथा तारकापुजांची ओळख होत असते. आकाशातील असंख्य ताऱ्यांमध्ये

आकाशात तीन ग्रहांचे एकरेषेत येणे दुर्मीळ नाही; मात्र एप्रिल महिन्याच्या शेवटच्या आठवड्यात आकाशात अशा शरंगेतील शुक्र, मंगळ, गुरु आणि शनि हे प्रमुख ग्रह एका रेषेत येणार असून ही दुर्मीळ खगोलीय घटना तब्बल १०७५ वर्षांनंतर घडत असल्याचे प्रा. प्रभाकर दोड यांनी स्पष्ट केले. प्रथम व्हेक्टर अकॅडमीचे तज्ज्ञ संचालक प्रा. सुहास उदापूरकर यांनी आकाशगंगेतील

कऱ्ण दिला. विद्यार्थ्यांना टेलिस्कोप निर्मितीचा इतिहास उलगडून सांगितला. प्रा. दोड व प्रा. उदापूरकर यांनी आकाशातील ग्रहांची रंजक माहिती देवून बालकांच्या जिज्ञासेला चालना दिली. त्यांनी विचारलेल्या शंकांचे समाधान करण्यात आले. दुसऱ्या दिवशी भल्या पहाटे ४.३० ते ५.४५ दरम्यान विद्यार्थ्यांनी ग्रहमालेतील चार ग्रहांच्या सररेखनाचा दुर्मीळ योग अनुभवला. सहज नजरेत येणारे ग्रह

विद्यार्थ्यांनी टेलिस्कोपच्या माध्यमातूनही न्याहाळले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी व्हेक्टर अकॅडमीचे समन्वयक प्रा. प्रशांत होळकर यांच्यासह व्हेक्टर अकॅडमीचे तज्ज्ञ शिक्षकवृंद प्रा. सतीष मिश्रा, प्रा. चेतन माहूलकर, प्रा. अमित सवाई, मीता इंगळे, स्नेहल पाटील, लक्ष्मी बाँथा, सनी इंगळे, उमेश घोडे यांच्यासह शिक्षक तथा शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी प्रयत्न केले. संपूर्ण कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन स्नेहल पाटील व व्ही. अनुराधा यांनी केले.

प्रा. प्रभाकर दोड यांचा हृद्य सत्कार

प्रा. प्रभाकर दोड यांनी केलेल्या सखोल मार्गदर्शनातून व्हेक्टर अकॅडमीच्या विद्यार्थ्यांनी आकाश निरीक्षणातील महत्त्वपूर्ण बाबीं आत्मसात केल्यात. त्यांच्या सखोल मार्गदर्शनाबद्दल व्हेक्टर अकॅडमीच्या वतीने त्यांचा व त्यांचे सहकारी श्री बोचे गुरुजी यांचा हृद्य सत्कार यावेळी करण्यात आला.

प्रातःकाली साधला निरामय योग!

आकाश निरीक्षणानंतर सकाळी ६ वाजता विद्यार्थ्यांसाठी विशेष योग कार्यक्रम घेण्यात आला. योग शिक्षक स्वप्निल मंडाळे यांनी विद्यार्थ्यांना योगविधिचे धडे दिले. विद्यार्थ्यांनी विविध योगासने केली आणि निरामय आरोग्याचा अनुभव घेतला.

विद्यार्थ्यांनी केले 'प्लॅनेट परेड'चे निरीक्षण

प्रा. दोड सरांनी केलेल्या मार्गदर्शनांतर विद्यार्थ्यांमध्ये चार ग्रहांचे सररेखन अर्थात 'प्लॅनेट परेड' पाहण्याचे एकच कुतूहल निर्माण झाले होते. पहिल्या प्रहरी अर्थात सकाळी चार वाजताच विद्यार्थी शुक्र, मंगळ, गुरु आणि शनि ग्रहाचा एकरेषीय सोहळा पाहण्यासाठी सज्ज झालेत. प्रथम प्रत्यक्ष आकाश दर्शनातून त्यांनी चार ग्रहांचे निरीक्षण केले व त्यानंतर टेलिस्कोपमधून चारही प्लॅनेटच्या परेडचे अवलोकन केले.

आईसक्रीम पार्टीने आणली रंगत!

रात्री आकाश निरीक्षण तथा मार्गदर्शन वर्गादरम्यान विद्यार्थ्यांनी आईसक्रीमचा यथेच्छ आस्वाद घेतला. तसेच सकाळच्या योगानंतर विद्यार्थ्यांनी चविष्ट ब्रेकफास्टचादेखील आनंद घेतला.

